

ת"פ 56187/12/20 - מדינת ישראל נגד אנה וולצנקו, ולרי וולצנקו

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 56187-12-20 מדינת ישראל נ' וולצנקו(עצור/אסיר בפיקוח) ואח'

בפני
מאשימה
נגד
נאשמים
1. אנה וולצנקו
2. ולרי וולצנקו

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו בהתאם להודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות הבאות: קשר לפשע או עוון, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות בצוותא (ריבוי עבירות), שימוש במסמך מזויף בצוותא (ריבוי עבירות), התחזות והלבנת הון (ריבוי עבירות).

2. על פי עובדות **האישום הראשון**, החל משנת 2016 ועד ליום 6.12.20, קשרו הנאשמים, זוג נשוי שעלו לישראל מאוקראינה, קשר לקבל במרמה כספים מנתינים זרים, אשר ביקשו להאריך את שהייתם בישראל ולקבל אשרות שהיה בישראל. לצורך כך הציגו הנאשמים מצג שווא, לפיו הנאשמת 1 (להלן: "**הנאשמת**") היא עורכת דין, המומחית בטיפול בהארכת אשרות שהייה לנתינים זרים (להלן: "**מצג השווא**"). במסגרת הקשר פרסם הנאשם 1 (להלן: "**הנאשם**") מודעות באתרים שונים באינטרנט, בהן הוצג מצג השווא. בעקבות הפרסומים פנו לנאשמת במהלך התקופה האמורה 64 נתינים זרים שאינם יודעים קרוא וכתוב בעברית, וביקשו לקבל את שירותיה של הנאשמת בבקשותיהם להארכת או קבלת אשרות שהייה בישראל.

3. הנאשמת הציגה עצמה בפני הנתינים הזרים כעורכת דין מנוסה בתחום אשרות שהייה בישראל, והנחתה אותם להעביר אליה צילום דרכון ומסמכים אחרים לצורך טיפול בבקשותיהם. לאחר קבלת המסמכים הנ"ל, זייפו הנאשמים מסמכים הנחזים להיות מסמכים רשמיים של מדינת ישראל, לרבות "ויזות הומניטריות" והחלטות מזויפות של בית הדין לעררים (להלן: "**המסמכים המזויפים**"). הנאשמת נפגשה עם הנתינים, מסרה להם את המסמכים המזויפים, והציגה לפניהם מצג, לפיו המסמכים מאשרים את המשך שהייתם החוקית בישראל. במקרים ספורים נפגש הנאשם עם הנתינים הזרים ומסר להם את המסמכים המזויפים. במקרים בהם הנתינים הזרים אותרו בידי רשות ההגירה והציגו את המסמכים אשר זויפו בידי הנאשמים, הם גורשו מהארץ.

4. באמצעות מצג השווא קיבלו הנאשמים במרמה מהנתינים הזרים סכום של לפחות 232,020 ₪ ו- 7,800 \$.

5. על פי עובדות **האישום השני**, בתקופה הרלוונטית ניהלו הנאשמים 5 חשבונות בנק. החל מיום 16.3.17 ועד ליום 6.12.20 הפקידו הנאשמים, בעצמם או באמצעות מי מטעמם, סכומי כסף בסך 232,020 ₪ ו- 7,800 \$ בחשבונות הבנק הנ"ל, במספר רב של מועדים, כדי לגרום לדיווח לא נכון.

6. הוצג הסדר טיעון מיום 25.3.21, לפיו הכספים שנתפסו ישמשו לתשלום פיצוי לנפגעי העבירה והיתרה (ככל

עמוד 1

שתיוותר) תחולט בידי המדינה.

7. אין הסכמה עונשית בין הצדדים.

תסקירי שירות המבחן

8. בעניינם של כל אחד מהנאשמים הוגשו שני תסקירי שירות מבחן.

9. **על פי תסקיר מיום 1.12.21 בעניינה של הנאשמת**, הנאשמת כבת 41, ילידת אוקראינה, נשואה ואם לארבעה ילדים, עובדת כעצמאית בתחום הטיפוח, נעדרת עבר פלילי. בבחינת גורמי הסיכוי לשיקום התייחס שירות מבחן ליכולותיה וכישוריה הקוגניטיביים של הנאשמת, ליציבות שגילתה לאורך שנים במסגרות שונות ולקיימת אחריות על ביצוע העבירות. בבחינת גורמי הסיכון התרשם שירות המבחן מכך שהנאשמת מאופיינת בריכוז עצמי, סגירות רגשית וקושי לתת אמון, ולכן עולה ספק ביכולתה להפיק תועלת מהתערבות טיפולית. לצד זאת, העריך שירות מבחן כי מאסר בפועל יגרום נזק לארבעת ילדיה הקטינים. לבסוף הומלץ על המשך הליך טיפולי ומעקב אחר התקדמותה. לפיכך, נדחה הדיון בעניינה של הנאשמת בארבעה חודשים.

10. **מתסקיר שני בעניינה של הנאשמת מיום 28.3.22** עולה, כי הנאשמת החלה ביום 11.1.22 בהליך טיפולי בקליניקה פרטית בחדרה והיא מגיעה למפגשים הטיפוליים אחת לשבוע תוך שיתוף פעולה מצדה. שירות המבחן התרשם, כי לנאשמת נכונות להמשיך את התהליך הטיפולי לטווח הרחוק והיא בעלת מוטיבציה גבוהה לערוך שינוי פנימי. לבסוף, צוין כי ההליך הטיפולי משמעותי עבור הנאשמת כאשר להערכת שירות המבחן יש בו כדי להפחית סיכון להישנות עבירות פליליות. לצד זאת, התרשם שירות המבחן כי הנאשמת עדין מתקשה בשיח אוטנטי על דפוסי החשיבה שעמדו בבסיס העבירות, היא עסוקה במחיר שהיא משלמת על המעשה ומייחסת את התנהלותה העבריינית לגורמים חיצוניים. נוכח ההליך השיקומי והשתלבותה בתוכנית שיקומית בעלת אופק שיקומי חיובי, הומלץ להעדיף את הפן השיקומי ולהעמיד את הנאשמת בצו מבחן למשך 18 חודשים. בשל חומרת המעשים הומלץ על מאסר בעבודות שירות, שיבטא את חומרת העבירות ולצד זאת יאפשר לנאשמת להמשיך בתהליך השיקום, ויתחשב בהיותה אם לארבעה קטינים, כאשר גם בעלה - הנאשם עומד לדין בגין אותן עבירות. עוד הומלץ על פיצוי למתלוננים.

11. **על פי תסקיר מיום 1.12.21 בעניינו של הנאשם**, הנאשם כבן 32, נשוי ואב לשני ילדים, מתגורר עם הנאשמת, ילדיהם המשותפים ושני ילדיה מנישואים קודמים, עובד כעצמאי בתחום התקנת מערכות תקשורת, נעדר עבר פלילי. שירות המבחן התרשם שהנאשם לוקח אחריות חלקית על מעשיו ומפחית מחלקו בעבירות. בבחינת גורמי הסיכון התרשם שירות המבחן, מנטייתו של הנאשם להתנהלות המנעותית ומנותקת רגשית, דפוסי חשיבה נוקשים, ופיתוח מערכת יחסים תלותית בנאשמת, שאפשרו לו לקחת חלק במעשי המרמה מבלי שהעמיק בבחירותיו. בבחינת גורמי הסיכוי לשיקום התייחס שירות המבחן לתפקודו היציב והנורמטיבי של הנאשם, היותו אב פעיל בחיי ילדיו וילדיה של בת זוגו והסכמתו להשתלב בהליך טיפולי. במכלול השיקולים העריך שירות מבחן כי קיים סיכון להישנות העבירות, אך נוכח נסיבות העניין ובפרט השלכותיו של מאסר בפועל על ילדיו, הומלץ על מיצוי ההליך הטיפולי ומעקב אחר התקדמותו. לפיכך, נדחה הדיון בעניינו של הנאשם בארבעה חודשים.

12. **מתסקיר שני בעניינו של הנאשם מיום 28.3.22**, עולה, כי הנאשם החל בהליך טיפולי בקליניקה פרטית לעוברי חוק (בה השתלבה גם הנאשמת כאמור). ניכר כי הנאשם מגלה מחויבות להליך הטיפולי, מתמיד להגיע מידי שבוע למפגשים הטיפוליים, משתף פעולה ומגלה מוטיבציה גבוהה. להערכת שירות המבחן, המשך ההליך

הטיפול משמעותי לצורך הפחתת הישנות העבירות. הומלץ להעדיף את האפיק השיקומי ולהעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה, לצד מאסר בדרך של עבודות שירות שיהווה אמצעי הרתעת. כמו כן, הומלץ על פיצוי למתלוננים.

טיעוני הצדדים

13. **ב"כ המאשימה** טענה לערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמים, בכללם שלטון החוק והסדר הציבורי, זכות הקניין של הפרט, האוטונומיה לכלכל את צעדיהם המשפטיים ולהסדיר את אפשרות שהייתם בישראל ככל שקיימת.

14. **ב"כ המאשימה** הפנתה בטיעוניה לנסיבות ביצוע העבירות ולחומרת המעשים. לטענתה, מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף הגבוה. הודגש כי הנאשמים ניצלו את מצוקתם של אלה הנמצאים בשכבות המוחלשות של החברה, פגעו בהם כלכלית ואף הביאו לגירוש חלק מהנתינים הזרים. כמו כן, נטען כי הנאשמים היו מודעים היטב להשלכות מעשיהם, אשר נלוו להם תחום ותכנון מוקדם. הנאשמת לא נרתעה מלהיפגש פיזית עם הקורבנות, לרכוש את אמונם, להציג עצמה בפניהם כעורכת דין מנוסה, ולהעביר לידיהם מסמכים הנחזים להיות מסמכים רשמיים של מדינת ישראל, ומכאן שחלקה במעשים מרכזי. לשיטתה, במעשיהם הנאשמים נטלו לעצמם את החירות לאפשר לנתינים זרים לשהות בישראל (על אף שאינם זכאים לכך) או להביא לגירוש אחרים (על אף זכאותם לשהות בישראל) תוך פגיעה בשלטון החוק ופגיעה בסדר הציבורי.

15. **ב"כ המאשימה** ביקשה לקבוע מתחם ענישה, הנע בין 54 ל-72 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית בנוגע לנאשמת ומתחם ענישה, הנע בין 48 ל-72 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית בנוגע לנאשם.

16. בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, נטען כי יש לשקול לקולא את עובדת היות הנאשמים נעדרים עבר פלילי ואת הודאתם המהירה וחסכון זמן שיפוטי. כמו כן, נטען כי יש להתחשב לקולא בנכונותם להחזיר את הכספים שנתפסו. עוד נטען כי תסקיריהם של הנאשמים אינם מלמדים על תהליך עמוק ומשמעותי שעברו הנאשמים, אלא על תהליך ראשוני המצוי בראשית דרכו. בפרט הפנתה **ב"כ המאשימה** לתסקיר השני מיום 28.3.22 בעניינה של הנאשמת, ממנו ניתן ללמוד שהנאשמת עודנה עסוקה במחיר שהיא משלמת עבור מעשיה, מה שמלמד על העדר הפנמה של חומרת מעשיה. לשיטתה, יש לתת משקל מסוים לתסקיר המטה את הכף לענישה בתחתית המתחם, אך לא חריגה ממנו.

17. לבסוף עתרה **ב"כ המאשימה** להטיל על הנאשמים מאסר משמעותי בפועל בחלק התחתון של מתחם הענישה לצד מאסר על תנאי וקנס.

18. כמו כן, ביקשה **ב"כ המאשימה** להורות על חילוט הכספים שנתפסו לטובת המדינה בהתאם להסדר הדיוני, זאת לצורך העברתם למשטרה או ליחידת החילוט, על מנת ששיבו את הכספים לנפגעי העבירה שניתן לאתרם בישראל, בהתאם לרשימה שתערוך המאשימה.

19. **ב"כ הנאשמים** טענה, בכל הנוגע לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כי אין מדובר בתיק ייחודי בנסיבותיו ואין במעשים שבוצעו חומרה יתרה. לעמדתה, לא נלווה לעבירות תחום מיוחד, אין מדובר בזיוף מקצועי של מסמכים, והפגיעה הכספית בכל מתלון לא היתה משמעותית. עוד נטען כי בעובדות כתב האישום אין פירוש נרחב של חלקו של הנאשם בקשר העברייני, מה שמלמד על כך שמידת מעורבותו במעשים היתה נמוכה.

20. בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, טענה ב"כ הנאשמים, כי יש להתחשב בהודאתם המהירה של הנאשמים, נטילת האחריות והחיסכון בזמן שיפוטי. עוד הודגשה נכונותם של הנאשמים, בהזדמנות הראשונה, לשלם מידית מתוך הכספים שנתפסו, לנפגעי העבירה. בנוסף, נטען כי יש להתחשב לקולא בהיותם של הנאשמים נעדרי עבר פלילי.
21. ב"כ הנאשמים הפנתה לרקע של הנאשמים, שבעת ביצוע העבירות היו עולים חדשים, הורים לשלושה ילדים ביניהם פעוט בן שנתיים, שהתמודדו עם קשיי קליטה וקשיים כלכליים, ללא משפחה תומכת.
22. בנוסף, הפנתה ב"כ הנאשמים לנסיבותיהם האישיות והמשפחתיות של הנאשמים, מצבם הכלכלי הקשה, בדגש על היותם הורים לארבעה ילדים קטנים, ביניהם ילד המאובחן כסובל מקשיי למידה ופעוט כבן שנתיים וחצי. לעמדתה, היה ואחד מהנאשמים יאלץ לרצות מאסר מאחורי סורג וברית, יובל הדבר לפירוק המשפחה ולמשבר בחיי ארבעת ילדיהם, שאין להם מסגרת אחרת לשהות בה, כפי שאף צוין בתסקיר שירות המבחן. מעבר לכך, נטען כי שמירה על המסגרת המשפחתית של הילדים בחזקת אימם ללא צורך במסגרות חוץ משרתת גם את האינטרס הציבורי.
23. ב"כ הנאשמים הוסיפה, כי התסקירים המאוחרים מיום 28.3.22 בעניינם של הנאשמים מצביעים על סיכויי שיקום ממשיים של הנאשמים. לעמדתה, השוואת תסקירים אלו לתסקירים המוקדמים בעניין הנאשמים, מלמדת על התהליך המשמעותי שעברו מאז ביצוע העבירות. לדבריה, הנאשמת אף החלה לעסוק בתחום הקוסמטיקה כדי להשתכר למחייתה ולפרנס את ילדיה.
24. לבסוף, נטען כי בהתחשב במכלול הנסיבות המיוחדות של העניין, יש לתת עדיפות לשיקולי שיקום ולטובת הילדים ולחרוג ממתחם הענישה. לפיכך, עתרה ב"כ הנאשמים להסתפק בעניינם של הנאשמים במאסר מותנה או ב- 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות כפי שהמליץ שירות המבחן.
25. הנאשמת הביעה חרטה על מעשיה, מסרה כי בכוונתה להתמיד בהליך הטיפול ובליומדי העברית. הנאשמת הביעה נכונות להחזיר את הכספים והסכימה לחילוט הרכב שנתפס. הנאשם לא פירט עמדתו ובקשתו.

דין והכרעה

26. לאור אופיים של האירועים, המצביעים על שיטתיות ודפוס פעולה חוזר בביצוע העבירות בנסיבות דומות ומהווים מסכת עבריינית אחת, המדובר בריבוי עבירות שיש לקבוע בגינן מתחם ענישה כולל, זאת למרות שהנאשמים פעלו בכל פעם מול גורמים אחרים ועל אף שהעבירות בוצעו לאורך פרק זמן של כארבע שנים.
- ראו לעניין זה ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.10.14), שם התייחס בית המשפט העליון למונח "אירוע אחד", בקובעו:

"התיבה 'אירוע אחד' רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכל - כל עוד מהווים מסכת עבריינית אחת".

27. בקביעת מתחם הענישה יש להתחשב במספר המעשים העברייניים שבוצעו ובריבוי קורבנות העבירות [ע"פ 2454/18 עזרא שיינברג נ' מדינת ישראל (2.12.2018); ת"פ (ראשל"צ) 1718-03-20 מדינת ישראל נ']

עבד אלראוף שמאסנה (פורסם בנבו, 24.9.20) וההפניות שם; ע"פ 5668/13 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 17.3.16).

קביעה מתחם העונש ההולם

28. עקרון הלימה הוא העיקרון המנחה בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות אותן ביצע הנאשם, יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.
29. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** שנפגעו הם זכות הקניין, אוטונומית הרצון וחופש הבחירה של הפרט. ראו לעניין זה את דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 752/90 **שמואל ברזל נגד מדינת ישראל**: "**האינטרסה חברתית עליו באה העבירה המרמה להגן הוא אחופשה רצון, חופשה פעולה וחופשה בחירה שלה מרומה. פגיעה בחופשה, אשר באה כתוצאה ממעשה המרמה, ואשר הביאה למרמה היתרון או הישג, היא שעומדת ביסודותיה של העבירה שבסעיף 415 לחוק**".
30. נוסף על כך, נפגעו גם ערכים חברתיים נוספים שעניינם חיי מסחר תקינים ויעילים, ואמון הציבור בנותני שירות (ראו ע"פ 752/90 **ברזל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 1.3.1992); ע"פ 45253-03-11 **מדינת ישראל נ' בר שירה** (פורסם בנבו, 21.5.17)).
31. התחזות הנאשמת לעורכת דין והשימוש שעשו הנאשמים במסמכים המזויפים, הנחזים להיות מסמכים רשמיים של מדינת ישראל פוגעים בשלטון החוק והסדר הציבורי ובמערכת עשיית הצדק במדינת ישראל. קיימת אף פגיעה באמון של הציבור הרחב במקצוע עריכת הדין, אשר אמור לסמל יושרה והגינות. יפים דבריו הבאים של ביהמ"ש העליון ברע"פ 4025/10 **אגבריה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.5.10): "**ידוע הוא כי עורך דין מחויב בנוסף לידע ולמיומנות, בעמידה בסטנדרטים גבוהים של אמינות ויושרה, באופן שיצדיק את האמון שנותנים בו לקוחותיו, הציבור בכללותו ובתי המשפט. מי שביודעין מתחזה לעורך דין, פוגע פגיעה קשה באינטרס הציבורי ובמערכת המשפט, ובצד התנהגות שכזו יש תג מחיר כבד**".
32. אשר לעבירת איסור הלבנת הון, הערך המוגן שנפגע הוא תקינותה וחוסנה של המערכת הפיננסית ושימור התנהלות בנקאית וכלכלית שקופה ואמינה.
33. בעניין הנזק הכרוך בעבירות על איסור הלבנת הון ראו ע"פ 2333/07 **תענך נ' ממדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.7.10): "**הסכנה החברתית הטמונה בעבירות אלה היא רבה וחמורה, כאשר המאבק בתופעה של הלבנת הון מהווה אמצעי למאבק בעבריינות ובפשעיה.. הרי שהרציונאל האמור חל ביחס לכל העבירות הכלולות בתוספת הראשונה לחוק, שכל אחת מהן עשויה להפיק לעבריין שביצע אותן פירות אסורים שלא ניתן להשלים עם הטמעתם במערכת הפיננסית ..**".
34. במעשיהם פגעו הנאשמים בכל הערכים המוגנים הללו פגיעה משמעותית, וזאת בהתחשב בריבוי המעשים, השיטתיות והתחכום שבהם, בנזק שנגרם למספר רב של קורבנות העבירה ובפוטנציאל הנזק שהיה נגרם אלמא היו הנאשמים נתפסים.
35. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק העונשין), יש לתת את הדעת לכך, שהנאשמים ניצלו את מצוקתם של הנתינים הזרים ואת האמון שנתנו בהם ופעלו מתוך מניעים של תאוות בצע, על חשבון קורבנות תמימים, שכל רצונם היה להסדיר את שהייתם בישראל באמצעות בעל מקצוע מוסמך.

36. מסכת העבירות בהן הורשעו הנאשמים בוצעה על פני תקופה ארוכה של כ- 4 שנים, במהלכה הונו מספר רב של קורבנות. מעשי העבירה הניבו לנאשמים רווח מצטבר בסך כ-250,000 ₪. לצד הפגיעה הכלכלית, יש לתת את הדעת גם לנזק האישי שנגרם למתלוננים ובכלל זה אובדן האמון והעובדה שחלקם אף גורשו מישראל בעקבות הצגת המסמכים לרשויות ההגירה.

37. עוד יש לתת את הדעת לתחכום ולתכנון המוקדם שליוו את העבירות, שהן תולדת של קשירת קשר עברייני. האירועים שתוכננו על ידי הנאשמים מבעוד מועד, דרשו תיאום ופרסום מצג השווא באתרי אינטרנט, כך שאין מדובר בעבירות אקראיות. הנאשמים לא בחלו בכל אמצעי שיאפשר הוצאת כספים מקורבנותיהם במרמה. בכלל זה, השימוש במסמכים משפטיים מזויפים וניצול האמון שהמתלוננים רחשו כלפיהם, תוך שימוש במצג השווא המתמשך שטוו.

38. בהמשך למעשיהם הפסולים, פתחו הנאשמים מספר חשבונות בנק על מנת להלבין את הכספים שנטלו במרמה, מה שמגביר את חומרת המעשים ומדגיש את מימד התחכום והמרמה שבהם.

39. הנאשמים פעלו בצוותא ומעשי העבירות, שיזמו, תכננו והוציאו לפועל, הם תולדת של קשירת הקשר העברייני שקשרו. חלקה היחסי של הנאשמת הוא מרכזי ומשמעותי. הנאשמת היא זו שהתחזתה לעורכת דין - אשת מקצוע, התקשרה עם הנתינים הזרים, נפגשה עמם פנים אל פנים, ניצלה את האמון שנתנו בה ומסרה בידיהם את המסמכים המזוייפים, ביודעה שאם המסמכים יוצגו בפני רשויות ההגירה יוביל הדבר לגירושם מישראל. הגם שהנאשמת היתה הדומיננטית מבין השניים, אין להמעיט אף בחלקו של הנאשם במעשים. הנאשם אמנם לא התחזה בעצמו לעורך דין, אך דאג לפרסום של מצג השווא באינטרנט, בעקבותיו פנו הנתינים הזרים לנאשמת. הנאשם זייף ביחד עם הנאשמת מסמכים הנחזים להיות מסמכים רשמיים של מדינת ישראל, ובמקרים ספורים נפגש בעצמו עם הקורבנות ומסר לידיהם את המסמכים המזוייפים.

40. על מדיניות הענישה המקובלת והנוהגת במקרים של עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמכים והתחזות, ניתן ללמוד מהפסיקה שלהלן:

א. ת.פ. 2936/04 **מדינת ישראל נ. לימור בודרום** (פורסם בנבו, 7.3.05): הנאשמת הורשעה עפ"י הודאתה בצירוף תיקים, במגוון של עבירות מרמה, התחזות לעורכת דין, עבירות זיוף בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף, התחזות לאדם אחר, קבלת נכסים שהושגו בעוון והונאה בכרטיסי חיוב. מדובר בנאשמת שבמשך תקופה של כ- 5 שנים, התחזתה לעורכת דין, גנבה באמצעות שיקים וכרטיסי אשראי כספים מאנשים שונים ורכשה באמצעותם מצרכים שונים בשווי של עשרות אלפי שקלים. היא נהגה לזייף מסמכים, כולל תצהירים, השתמשה בנייר מכתבים ובכרטיסי ביקור מזוייפים. הנאשמת אם לארבעה ילדים, ביניהם אחד בן 8 שסובל מנכות קשה ונמצא בפנימיה וחרף זאת, **נגזרו עליה 39 חודשי מאסר לריצוי בפועל.**

ב. ת"פ 57776-11-19 **מדינת ישראל נ' רחל זיו** (פורסם בנבו, 29.6.20): הנאשמת הורשעה ב-29 אישומים בביצוע עבירות מרמה והתחזות לעורכת דין, רואת חשבון ויועצת מס. העבירות בוצעו כלפי 28 מתלוננים שמרביתם בגילאי 60 - 70 במשך כשנתיים והנאשמת קיבלה במרמה סך של כ-105,000 ₪. נקבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 20 חודשי מאסר בפועל ל-40 חודשי מאסר בפועל** והושת **עונש של 20 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ג. ע"פ 7564/99 **טומי כץ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.12.99): בית המשפט המחוזי הרשיע את הנאשם על פי הודאתו בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמכים והתחזות לעורך דין והכל במספר רב של מקרים במשך תקופה של כחמש שנים. מעשי המרמה הקיפו מספר רב של לקוחות וגורמים רבים אחרים

ובתוכם מוסדות ציבור, לשכת עורכי-הדין ובתי-משפט. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם מאסר לתקופה של שנתיים לריצוי בפועל וענישה נלווית. ערעורו של הנאשם לבית המשפט העליון התקבל **ועונשו הופחת לשנת מאסר בפועל**, בהתחשב בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות וכן משיקולי השיקום.

ד. רע"פ 2224/11 **ענת חיזה נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.03.11): בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור שהגישה הנאשמת, אשר הודתה והורשעה בעבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וזיוף בנסיבות מחמירות. הנאשמת התחזתה לסוכנת ביטוח יחד עם אחיה והשניים נטלו במרמה מקורבנות תמימים, כספים בשווי של למעלה מ-400,000 ₪. הנאשמת נדונה ל-**18 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים**.

ה. עפ"ג (חיפה) 29459-11-13 **איברהים חסן נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 6.3.14): הנאשם, יחד עם שותף נוסף, הקים חברה פיקטיבית שהציעה בכזב לפעול כחברת כוח אדם, ולאתר משרות עבודה בחו"ל. בנוסף הציעה אותה חברה בכזב הלוואות חוץ בנקאיות. הנאשמים גרפו במשך תקופה קצרה סכומי כסף מלקוחות רבים, ולבסוף "חיסלו" את החברה, וניתקו קשר, לאחר שגרפו סכום של כ-759,000 ₪, משהתגלתה התרמית. **הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי מוכיח נדון בבית משפט השלום לארבע שנות מאסר, פיצויים בסך 379,000 ₪ וקנס בסך 20,000 ₪**. ערעורו של הנאשם לבית המשפט המחוזי (כמו גם ערעור המדינה על קולת העונש) נדחה.

ו. ת"פ (ירושלים) 38394-07-14 **מדינת ישראל נגד יקיר גבסו** (פורסם בנבו, 21.05.15): הנאשם הודה והורשע בעשרים עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ובעשרים עבירות של מידע כוזב או פלט כוזב במחשב. בית המשפט גזר עליו **19 חודשי מאסר בפועל**, הפעלת שני מאסרים מותנים בני 4 ו-8 חודשים בחופף זה לזה וחצייה במצטבר למאסר שהוטל עליו, סה"כ הושתו על הנאשם 23 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

ז. ת"פ 60996-06-19 **מדינת ישראל נ' שמואל** (פורסם בנבו, 2.12.21): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של קבלת דבר ובעבירה של איסור הלבנת הון. הנאשם ביצע יחד עם אחר עסקאות של רכישת מוצרים, אותם מכר במרמה לחברה עמה התקשר תמורת כחמישה מיליון ₪. בהמשך מסר הנאשם, באמצעות אחרים, מידע כוזב במטרה לגרום לדיווח בלתי נכון. נקבע כי **מתחם העונש ההולם, נע בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים**. לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם, הושתו **12 חודשי מאסר בפועל**.

41. **בעת שנדרשתי לאמוד את מתחם הענישה במקרה שלפניי, נתתי דעתי לפגיעה הבוטה, החוזרת ונשנית בערכים המוגנים ולחומרת מעשיהם של הנאשמים. הנסיבות המחמירות מתבטאות במספר הרב של הקורבנות - נתינים זרים במדינת ישראל שרומם ע"י הנאשמים, פרק הזמן הארוך במהלכו התבצעו המעשים, המניע שעמד בבסיסם, העובדה שהנאשמים פעלו בשיקול דעת מתוך הבנה מלאה של הפסול המעשיהם, תוך ניצול מצוקתם של שכבות מוחלשות ונזקקות באוכלוסייה והאמון שניתן בהם. מעשיהם של הנאשמים ראויים לא רק לגינוי אלא אף לענישה מחמירה ומרתיעה.**

42. לאחר שנדרשתי למכלול השיקולים הרלוונטיים ובהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40ג'), אני קובע, כי מתחם העונש ההולם לנאשמת נע בין 20 ל-40 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית ומתחם הענישה לנאשם נע בין 15 ל-40 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים.

חריגה ממתחם הענישה:

43. כידוע חריגה ממתחם העונש ההולם אפשרית משיקולי שיקום. ברע"פ 262/14 **נאשף נ' מ"י** (פורסם בנבו, 22.1.2014) קבע בית המשפט העליון:

"בית המשפט אינו יכול להכריע על חריגה ממתחם הענישה על סמך אחרים אלא על סמך הנסיבות המיוחדות של המקרה"

קפוישינה את דרכיו, או כי קייס יכוי ממשי לשיקומו.

44. עוד נקבע בפסיקה היא כי הענישה לעולם תהא אינדיווידואלית ועליה לקחת בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם וסיכויי שיקומו. בעניין זה פסק בית המשפט העליון בע"פ 3820/09 **מדינת ישראל נ' חיים אוחיון** (פורסם בנבו, 6.9.09): "**כידוע, עקרון הענישה האינדיבידואלית הוא עקרון יסוד בשיטת המשפט הפלילית שלנו [ראו סעיפים 5-7 לחוות דעתי ברע"פ 3173/09 פראגין נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 5.5.2009)], ויש להימנע מהחלת כלל עונשי שרירותי מבלי להתייחס לנסיבות המקרה הקונקרטי ולבחון את משקלם של מכלול שיקולי הענישה, ובגדרם אף את נסיבותיו האישיות וסיכויי השיקום של הנאשם, כל זאת לאור המסכת העובדתית כפי שזו נפרסת בפני הערכאה הדיונית ובשים לב לחומרת העשייה הפלילית. עמד על כך אף השופט א' ברק (כתוארו אז) בע"פ 10/86 זגל נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(2) 769, 772 (1986), בקובעו כי שיקוליו האישיים של העבריין, הצורך להחזירו למוטב ולשקמו, מצבו הנפשי ושאר בעיותיו האישיות צריכים להילקח בחשבון בקביעת עונשו.**"

45. בפסיקה ניתן למצוא מקרים בהם בתי המשפט חרגו משיקולי שיקום ונסיבות אישיות ממתחם הענישה בעבירות מרמה בנסיבות מחמירות. ראו למשל: ת"פ 16427-08-17 **מדינת ישראל נ' דין** (פורסם בנבו, 12.4.21), בו הורשע הנאשם בעבירות מרמה. הנאשם פעל בדרכי מרמה שונות כדי לחלץ כספים מאנשים תמימים, אותם שכנע באמצעות מצגי שווא שונים, לתת בו אמון ולמסור לידם סכומי כסף, הנעים בין אלפי שקלים למאות אלפי שקלים. לנאשם עבר פלילי שאינו מכביד. בית המשפט קבע מתחמי ענישה נפרדים הנעים בין 4 ל- 24 חודשי מאסר, אך משיקולי שיקום חרג מהמתחם והשית על הנאשם 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד ענישה נלווית. ערעור הנאשם לביטול עונש המאסר בעבודות שירות נדחה, תוך שצוין כי בית המשפט קמא עשה עם הנאשם חסד בהטילו עליו עונש כה מקל. כן ראו: ת"פ 37293-06-18 **מדינת ישראל נ' דהן** (7.6.2020), בו הורשע הנאשם על פי הודאתו בריבוי עבירות זיוף שטר כסף, החזקת חומר לזיוף שטרי כסף ובשלוש עבירות שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות. הנאשם הועמד לדין יחד הנאשמת 2 שהיא בת זוגו. בהמשך מכר הנאשם לסוכן סמוי במסגרת 3 עסקאות סך כולל של כ-200,000 ₪. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-40 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה וקנס, אך משיקולי שיקום חרג בית המשפט ממתחם הענישה והשית על הנאשם 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לצד ענישה נלווית.

46. מנגד, ישנם לא מעט מקרים בהם נקבע כי שיקולי הרתעה גוברים על שיקולי שיקום, אף בהתקיים נסיבות אישיות ומשפחתיות לטובת הנאשם. כך, למשל, בעפ"ג (באר שבע) 17814-10-16 ילנה ארושנוב נגד מדינת ישראל (14.12.16), בו הורשעה הנאשמת, בהתאם להודאתה ובמסגרת הסדר טיעון בעבירות רבות של קבלת דבר במרמה, 3 עבירות זיוף, 3 עבירות של שימוש במסמך מזויף, ועבירות רבות של הונאה בכרטיסי חיוב. היקף המרמה עמד על סך של 660,000 ₪. בית משפט השלום גזר על הנאשמת (צעירה ואם לתינוקת, אשר שרות המבחן המליץ לגביה על ענישה בעבודות שרות), 19 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 10 חודשי מאסר על תנאי, 7,800 ₪ קנס, ופיצוי למתלוננים על סך 122,200 ₪. ערעורה של הנאשמת לבית המשפט המחוזי - נדחה.

47. בבחינת שיקולי השיקום במקרה שלפניי, נתתי דעתי לתסקירים בעניינם של הנאשמים ולעברם הנקי, ואני סבור כי יש סיכוי ממשי שהנאשמים ישתקמו כדרישת סעיף 40ד' לחוק העונשין. מתסקיריהם של הנאשמים מיום 28.3.22 ומהשוואתם לתסקירים קודמים מחודש דצמבר 2021, ניתן ללמוד על הירתמות לתחילתו של תהליך שיקומי. על כך ניתן ללמוד בין היתר מתוך מחויבותם לתהליך, שיתוף פעולה מלא ופתוח מצידם והגעתם

הסדירה והעקבית למפגשים השונים. על פי התרשמות שירות המבחן, קיים **אופק שיקומי חיובי והמשך הטיפול עשוי לתרום להפחתת רמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד בקרב הנאשמים.**

48. שירות המבחן אף המליץ על הטלת עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, זאת במטרה לאפשר לנאשמים להמשיך בהליך שיקום חייהם ולמקד משאביהם בתהליך הטיפול. כמו כן, הומלץ על העמדתם של הנאשמים בצו מבחן (לתקופה של 18 חודשים לנאשמת ו-12 חודשים לנאשם), המשך ההליך הטיפולי ושילובם בקבוצות ייעודיות במסגרת שירות המבחן.

49. **מעבר לשיקולי השיקום, לא התעלמתי מהנסיבות המשפחתיות, כאשר הדגש הוא בעיקר על החשש, שאותו העלה גם שירות המבחן בתסקיריו, שענישה של מאסר בפועל לשני הנאשמים גם יחד תגרום לפגיעה משמעותית בילדיהם.** הנאשמים הורים לארבעה ילדים קטינים, ביניהם פעוט כבן שנתיים וחצי וילד כבן תשע המאובחן כבעל לקות למידה. כפי שצוין בתסקירי שירות מבחן מיום 8.3.22, על פי התרשמות הגורם הטיפולי במסגרת הפרטית בה נמצאים הנאשמים, מאסר מתמשך של שני הנאשמים גם יחד מאחורי סורג ובריאח עלול לפגוע באופן משמעותי בילדיהם הקטינים.

50. **מנגד, לא ניתן להתעלם מחומרת העבירות שביצעו הנאשמים כפי שבואר בהרחבה לעיל. מדובר בשורה של מעשים חמורים הפוגעים בערכים מוגנים רבים. יודגש כי אלמלא צירוף הנסיבות המיוחדות של התיק, היו צפויים הנאשמים שניהם למאסר ממושך מאחורי סורג ובריאח.**

51. איזון השיקולים השונים בנסיבות המיוחדות של ענייננו, מצדיק לטעמי לאבחן בין הנאשמים, בשים לב לחלקו של כל אחד מהם במעשים העברייניים. לעניין זה נפסק בע"פ 5195/95 גיאורגי קרניאן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 28.3.12): **"המבחן הוא אם עסקינן בסיפור מעשה אחד. אין זה אומר, כמובן, שכל ה"שחקנים" בסיפור אמורים לקבל את אותו העונש - ודאי שלא. יש לבחון את נסיבות העושה והמעשה. ברם, נקודה חשובה היא היחס בין עונשם של המעורבים במקרה על פי חומרת השתתפותם היחסית. האירוע המשותף מגביר את הצורך לבנות ענישה ראויה, הן כלפי הנאשם המסוים והן בהתחשב ביחס בינו לבין משתתפים אחרים. ודוק, עקרון אחדות הענישה איננו כלל הכרעה סופי ומוחלט, מין "סרגל מכאני" שממנו אין לסטות (ע"פ 493/88 וותד נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(3) 133, 137 (1989))."**

52. **בעניינה של הנאשמת, נוכח חומרת העבירות וחלקה המרכזי במעשים, לא ניתן להימנע ממאסר בפועל משמעותי ואין במכלול הנתונים די כדי לקבל את המלצת שירות המבחן להקל בעונשה עד כדי הטלת עונש של מאסר בעבודות שירות.**

53. הנאשמת שלה חלק מרכזי ודומיננטי במעשים, פעלה בקור רוח ובתעוזה כדי לממש את התוכנית העבריינית מתוך תאוות בצע, התחזתה במשך תקופה ארוכה לעורכת דין מנוסה בתחום אשרות שהיה בישראל, נפגשה עם הקורבנות פנים אל פנים, ניצלה את האמון של אלה שפנו אליה לקבלת עזרה, הבטיחה להם הבטחות שווא ומסרה בידיהם את המסמכים המזויפים.

54. בנוסף, על פי התרשמות שירות המבחן בתסקירה המאוחר מיום 28.3.22, הנאשמת עדין מתקשה להעמיק בבחירותיה ובהתנהלותה הפוגענית כלפי אחרים מוחלשים. כמו כן, לקחתי בחשבון את התרשמותו של שירות המבחן, לפיה הנאשמת מאופיינת בנטייה לקורבנות, עסוקה במחיר שהיא משלמת על המעשה ומייחסת את

התנהלותה העבריינית לגורמים חיצוניים.

55. מעשי הנאשמת והעבירות בה הורשעה חמורים ומחייבים ענישה משמעותית שכוללת גם רכיב לא מבוטל של מאסר בפועל. נתתי משקל נרחב לנסיבות המשפחתיות, היותה אם לארבעה ילדים התלויים בה, לעברה הנקי, לתהליך השיקומי שבו החלה ולפוטנציאל השיקום. לאחר שקילת מכלול הנתונים, תוך מתן משקל לחלקה המשמעותי בביצוע העבירות, היותה משמעותית, מרכזית ואף מחוללת העבירות, וכן לשיקולי ההלימה וההרתעה מחד גיסא, ולאינטרס השיקומי והנסיבות המשפחתיות מאידך גיסא, אני סבור כי קיימת הצדקה לחרוג לקולא, במידה מסוימת, ממתחם הענישה עד כדי הקלה בעונש המאסר (בעיקר למען הילדים), אך לא כזו המאפשרת להסתפק בעונש מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות בלבד.

56. בעניינו של הנאשם, לאחר ששקלתי בכובד ראש את מכלול הנסיבות שפורטו בהרחבה לעיל, ומבלי להקל ראש בחומרת העבירות, מצאתי לקבל את המלצת שירות המבחן בעניינו של הנאשם, בשים לב לתסקיר החיובי בעניינו, לעברו הנקי, לנסיבות האישיות והמשפחתיות בדגש על טובת הילדים, ובפרט נוכח חלקו בפרשה. לפיכך, סברתי כי יש לחרוג לקולא ממתחם הענישה ולהשית על הנאשם מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, לצד צו מבחן ולצידם מאסר מותנה מרתיע ופיצוי ממשי למתלוננים, שיהוו אמצעי ענישה הרתעתיים נוספים.

57. מאחר ומדובר בעבירות שבוצעו על רקע בצע כסף אין מקום להימנע מהטלת קנס כספי, אם כי אתחשב בגובה הקנס בטיעוני ב"כ הנאשמים אשר לנסיבות אישיות, כלכליות ומשפחתיות, כמו גם העובדה שסכום כספי משמעותי יחולט בהסכמה.

העונש ההולם

58. בגזירת העונש המתאים לנאשמים, יש להתחשב בנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40"א לחוק העונשין. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

א. נתתי דעתי לצורך להגן על הערכים החברתיים שנפגעו (בפרט זכות הקניין, שמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי ותקינות חיי המסחר) והצורך בהרתעת הרבים.

ב. במסגרת השיקולים לקולא, נתתי דעתי לכך, שהנאשמים הודו בהזדמנות הראשונה, קיבלו אחריות על מעשיהם וחסכו זמן שיפוטי רב, בשים לב לכך שכתב האישום כולל 145 עדים שעדותם נחסכה בשל ההודאה, לרבות בהתחשב בקשיים שהיו עשויים להתעורר במהלך ניהול תיק מורכב זה.

ג. כמו כן, נתתי דעתי לכך שהנאשמים, אנשי משפחה, הורים לארבעה ילדים קטינים (ביניהם פעוט כבן שנתיים וחצי וילד נוסף המאובחן כלקוי למידה), ללא עבר פלילי.

ד. נתתי משקל למאמציהם הכנים של הנאשמים להשתקם ולנסיבותיהם האישיות כמפורט בתסקירים, לרבות העובדה שבעת ביצוע העבירות היו עולים חדשים שהתמודדו עם קשיי קליטה.

סוף דבר

59. לפיכך, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

לנאשמת:

- א. 14 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרה לפי רישומי שב"ס.
- ב. מאסר מותנה בן 10 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורה מהמאסר, לבל תעבור עבירותקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, התחזות, הלבנת הון, או כל עבירת רכוש מסוג פשע.
- ג. מאסר מותנה בן 6 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורה מהמאסר, לבל תעבור עבירותקשירת קשר, שימוש במסמך מזויף, או כל עבירת רכוש מסוג עוון.
- ד. קנס כספי בסך של 10,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.8.22. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מדי. התחשבתי בגובה הקנס.
- הנאשמת תייצב לריצוי עונשה בתום 45 יום מהיום בבית סוהר "הדרים", אלא אם תורה ערכאה מוסמכת אחרת. מומלץ לנאשמת להתייצב בתוך תקופה זו למיין מוקדם שב"ס.

לנאשם:

- א. 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות. תחילת עבודות השירות ביום 17.8.22. עבודות השירות יבוצעו במתנ"ס שיכון המזרח בשדרות יעקב 50, ראשל"צ. הנאשם יתייצב לריצוי תחילת עבודות השירות בפני הממונה ביום 17.8.22 שעה 8:30 ביחידת ברקאי, שלוחת מרכז - רמלה. הנאשם מוזהר כי כל חריגה מהכללים או הנחיות הממונה, עלולה להביא להפסקת ריצוי עונשו בעבודות שירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.
- ב. מאסר מותנה בן 9 חודשים למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירותקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, התחזות, הלבנת הון, או כל עבירת רכוש מסוג פשע.
- ג. מאסר מותנה בן 6 חודשים למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירותקשירת קשר, שימוש במסמך מזויף, או כל עבירת רכוש מסוג עוון.
- ד. קנס כספי בסך של 10,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.8.22. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מדי.
- ה. ניתן בזאת צו מבחן לנאשם למשך 12 חודשים מהיום, שיבוצע בהתאם לפקודת המבחן (נוסח חדש), תשכ"ט-1969. במסגרת צו המבחן יהיה על הנאשם להיות בקשר רציף עם שירות המבחן ועם הגורמים הטיפולים, לפי הוראות שירות המבחן.
- מובהר לנאשם כי אם לא יבצע את צו המבחן כנדרש, ניתן יהיה להפקיעו ולשוב ולגזור את דינו.
60. בנוסף אני מורה על חילוט הרכוש שנתפס, כמפורט בבקשה לחילוט רכוש המצורפת לכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון, לרבות הכספים ורכב ניסאן מ.ר. 68092501 לפי הפירוט בסעיף 1 לבקשת החילוט. המאשימה תוודא העברת כספי החילוט למי מהמתלוננים בהתאם להסכמות המפורטות בהסדר הטיעון שהוצג.
- המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כדין בתוך 45 ימים.

7.7.2022